Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Rok II. Czwartek 13 kwietnia 1933 r. **Nr. 86**

KURJER CZĘSTOCHOWSKI

Niezależny dziennik polityczny, społeczny, gospodarczy i literacki.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. Najśw. Panny Marji 41. Telef. Nr 6.

Redaktor i Wydawca: JÓZEF WAJZNER
Przyjmuje od godziny 6 do 7 wieczorem.

Prenumerata miesięcznie z odnoszeniem zł. 2
zamiejscowa z przesyłką pocztową zł. 2.50

Wiadomości z Gdyni

Port Gdyński posiada połączenie z całym światem. — Wycieczki z USA. — Kto powinien osiedlać się na wybrzeżu? — Gdynia skutecznie pokonywa nasilenie kryzysu. — Rozwój miasta. — Port wolnocłowy — Czechosłowacja kształci swych marynarzy w Gdyni.

(Od własnego korespondenta)

Z prawdziwą dumą można powiedzieć, że portem gdyńskim, wyposażonym we wszystkie najnowsze urządzenia, interesuje się już cały, bez wyjątku glob ziemski, każdy kraj, uprawiający żeglugę. Dotąd istnieje pomiędzy Gdynią a poszczególnemi krajami 31 połączeń wodnych w czem pokaźną liczbę przedstawiają linje łączące Gdynię z krajami zaoceanicznemi.

Ostatnio staraniem Polskiej Agencji Morskiej, przy współudziale Szwedzkiego Towarzystwa Okrętowego, została uruchomiona nowa żegluga „Johnson Line", której statki motorowe kursują pomiędzy Gdynią a portami Ameryki Południowej: Rio de Janeiro, Santos, Victoris, Bahia i Buenos Aires. Narazie pływają na tej linji statki „Pacific"; „Kronprincessin Margarette" i „Lima", w ten sposób, że około 1-go każdego miesiąca jeden z tych statków zawija do Gdyni, wzgl. do portów, wyżej wymienionych.

Nowa ta linja ma ogromne znaczenie dla bezpośredniego handlu zamorskiego, gdyż przez bezpośrednią łączność statków pomiędzy Gdynią i Ameryką Południową unika się praktykowanych zwykle przeładunków, najczęściej w portach niemieckich, które na tem grubo zarabiały, a towary z natury rzeczy podwyższały się w cenie.

Dziś pośrednictwo niemieckie jest niepotrzebne — z polskiego portu idą okręty wprost do krajów przeznaczenia, albo odwrotnie. Polska pozbyła się zależności od portów niemieckich, pozbyły się tego też inne porty, utrzymujące bezpośrednie połączenie z Polską.

W następnej korespondencji wyszczególnimy dokładnie zadanie tych 31 linji, których okręty zawijają do Gdyni.

—o—

Poza wycieczką wielkanocną Polaków z Ameryki do Polski, zapowiedziane są na lato b. liczne wycieczki ze wszystkich ośrodków polskich w krainie dolara. Jak wynika z obfitej korespondencji nadchodzącej z za oceanu do Gdyni, wielu Polaków z wychodźtwa zamierza osiedlić się nad polskiem morzem, gdzie niewątpliwie każdy z nich znajdzie właściwe miejsce lokaty zaoszczędzonych ciężko zapracowanych pieniądzy i odpowiednią pracę około rozwoju wybrzeża.

—o—

Niezmiernie ważnem jest zagadnienie — kto powinien osiedlać się na wybrzeżu? Ktokolwiek pierwszy raz stanie nad polskiem morzem, musi wyrazić się z czcią o twórczości energji polskiej, naszej inicjatywy, naszej mrówczej pracy na dawnych ugorach, wydmach i torfowiskach. Gdynia i rozbudowa wybrzeża dokonane zostały wspólnym wysiłkiem rządu polskiego, inicjatywą, pieniędzmi i pracą polskiego inteligenta, rzemieślnika, robotnika—zabiegami wszystkich stanów Narodu Polskiego. Dowodzi to, że na wybrzeże ciągnie element, który umie i chce pracować. Ten sam element powiniem tu wzrastać liczebnie.

Gdynię i całe wybrzeże musimy zaludnić elementem twórczym i patrjotycznym, któryby stanowił niewzruszalny wał, o jaki rozbić się muszą wszelkie zakusy zachłannego wroga pruskiego.

Tylko ludzie, zahartowani w pracy, wypróbowani patrjoci, osiedlać się powinni nad polskiem morzem.

Wdzięczne zadanie ma pod tym względem do spełnienia Liga Morska

Kolonjalna, z setkami jej oddziałów, rozsianych po całym kraju i na wychodźtwie.

Kto poza Gdynią pozostaje bez pracy, a posiada nieco uciułanego grosza, winien korzystać z porady Ligi Morskiej i Kolonjalnej, której dobrze znane są rotrzeby wybrzeża gdzie taki element jest b. pożądany dla dalszego umacniania naszego stanu w olbrzymim bastjonie twórczości ducha polskiego nad polskim Bałtykiem. (s)

—o—

Gdynia może skuteczniej, niż jakiekolwiek miasto w Polsce pokonywa nasilenie kryzysu światowego—przez ciągłą pracę w rozbudowie portu i miasta. Bezrobocie, które i w Gdyni istnieje nie jest tak przykre, jak w innych miastach i stopniowo maleje przez wciąż podejmowane nowe prace. Ostatnio Rząd Polski przyznał na dalszą rozbudowę portu 6 miljonów złotych, z czego wykonane zostanie urządzenie strefy wolnocłowej, dwa wielkie magazyny wolnocłowe, hala tranzytowa na Wybrzeżu Francuskiem, w której równocześnie będą się mieścić urzędy kolejowe, hala emigracyjna, oraz dworzec osobowy dla podróżnych, udających się za morza lub z za morza. Pozatem wykończony zostanie przejazd w porcie nad torami kolejowemi.

Równocześnie w sezonie bieżącym rozpoczęto budowę b. wielu osiedli robotniczych i innych domów przez osoby prywatne lub przez Towarzystwo Budowy Osiedli w Gdyni, które otrzymało od Skarbu Państwa 400 tysięcy zł. na budowę kilkudziesięciu domków, mających powstać do końca lipca b. r. Oczywiście T. B. O. posiada także własne wielkie rezerwy pieniężne, dzięki którym rozbudowuje miasto. Akcja T. B. O., jako miejskiej spółki akcyjnej unieszkodliwiła wszelką spekulację ziemią i domami.

Z kredytów rządowych zostanie także rozszerzona sieć wzorowych wodociągów i kanalizacji w Gdyni.

Jeżeli zsumujemy to, co powiedzieliśmy wyżej, uwierzymy, iż Gdynia rzeczywiście łatwiej od wszystkich miast w Polsce daje sobie radę z kryzysem i bezrobociem.

Do Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni zapisało się ostatnio 30 maturzystów z Czechosłowacji. Po ukończeniu tej wzorowej uczelni obejmą stanowiska oficerów w czechosłowackiej flocie handlowej.

(b) *Kazimirz Purwin.*

Ofensywa japońska

wzdłuż „Wielkiego Muru"

Londyn. — Z Tokjo donoszą, że połączone siły mandżursko-japońskie rozpoczęły wzorowaj wielką ofensywę wzdłuż Wielkiego Muru. Japończycy pragną rozbić i wytępić nieregularne oddziały chińskie, które wciąż jeszcze grasują w strefie Wielkiego Muru.

Minister wojny, generał Araki, oświadczył, że japończycy nie mają zamiaru zajmować Pekinu i Tientsinu. t

Zatarg sowiecko-japoński

Japonja chce udaremnić uznanie Rosji przez Amerykę

Moskwa — Korespondentom zagranicznym w Moskwie rozesłano następujący komunikat:

— Z Chabarowska donoszą: Wedle doniesień ze stacji Pogranicznaja bezceceństwa Chunchuzów na wschodniej odnodze kolei Wschodnio-Chińskiej trwają w postaci napadów na stacje, zabójstw, grabieży, psucia torów, uprowadzania ludzi.

Dnia 11 marca w nocy na przystanku Badachedzy spowodowano wykolejenie pociągu towarowego, który następnie ostrzelano. Bezkarność Chunchuzów, wzrost bandytyzmu na kolei Wschodnio-Chińskiej potwierdza przypuszczenie, że Chunchuzi pozostają w ścisłym kontakcie nietylko z władzami mandżurskiemi, lecz również z pewnemi kołami japońskiemi, dążącemi wszelkiemi środkami do paraliżowania tranzytu na Władywostok.

Wedle posiadanych wiadomości białogwardziści z polecenia niektórych Japończyków układają spisy celem dokonania nowych masowych aresztowań obywateli sowieckich na linji wschodniej pod zarzutem utrzymywania łączności z Chunchuzami.

Będzie to nowa prowokacja wobec sowieckich urzędników kolejowych, którzy pomimo napadów Chunchuzów i białogwardzistów podtrzymują ruch na kolei Wschodnio-chińskiej".

Powyższy komunikat świadczy o ponownem zaostrzeniu się stosunków japońsko sowieckich.

Ogłoszenie tego stoi w niewątpliwym związku z akcją ministra Matsuoki w Waszyngtonie, mającą na celu udaremnienie uznania Związku Sowieckiego przez Stany Zjednoczone Ameryki. s

Aresztowani inżynierowie angielscy

zeznawali pod przymusem?

Londyn, — Jak wynika z dokumentów, znajdujących się w ogłoszonej „Białej Księdze", jeden z aresztowanych w Moskwie inżynierów angielskich, Thornton, przechodził wielokrotnie niezmiernie długie i męczące badania, z których jedno trwało dwadzieścia jedna godzina.

Przeciwko samemu towarzystwu Metropolitan Wickers żadnych zarzutów nie wysunięto.

Jak stwierdza raport charge d'affaires poselstwa angielskiego w Moskwie, 4 b.m. odbyła się konfrencja Thorntona i Mac Donalda.. Mac Donald, jedyny z aresztowanych Anglików, pozostający dotychczas w więzieniu, miał oświadczyć w czasie konfrontacji, że Thornton doręczył mu 4 500 rubli na akcję szpiegowską i że dostarczył Thorntonowi informacyj, dotyczących fabryki broni w Złatouście. Thornton złożył przeciwko temu jak najbardziej kategoryczne.

Ambasador angielski w Moskwie jest zdania, że tego rodzaju zeznania mogły być jedynie wymuszone w warunkach niesłychanie uciążliwych dla więzionych. t

Bezczelność niemiecka

Protest przeciwko demonstr. niedzielnym

Katowice. — Do wojewody śląskiego zgłosili się przedstawiciele Volksbundu z zażaleniem przeciwko niedzielnym demonstracjom antyniemieckim.

Wojewoda Grażyński stwierdził, że demonstracje są wyrazem ogromnego podniecenia ludności, wywołanego przez stosunki, panujące w Niemczech i udowodnione bestjalskie czyny, dokonywane nad Polakami na terenie państwa niemieckiego.

Władze administracyjne wydały wszelkie zarządzenia, celem zapewnienia bezpieczeństwa życia i mienia ludności niemieckiej na G. Śląsku, ale równocześnie wojewoda zapowiedział jak najostrzejsze kary za wszystkie antypaństwowe wykroczenia ludności niemieckiej. t

Chłopskie Stronnictwo Roln.
wypowiada się za udziałem w wyborze Prezydenta.

Warszawa. — Wczoraj i w poniedziałek obradował w Warszawie komitet wykonawczy Chłopskiego Stronnictwa Rolniczego, pod przewodnictwem posłów Michałkiewicza i Kulisiewicza, organizującego te żywioły włościańskie, które nie godzą się na opozycyjną taktykę Stronnictwa Ludowego.

Z pośród uchwalonych przez Chł. Stron. Roln. rezulucyj, zasługuje na uwagę ta, która zajmuje się Zgromadzeniem Narodowem i wyborem Prezydenta Rzplitej. Rezolucja ta brzmi:

„Deklarację stronnictw opozycji, wzbraniających się wziąć udział w głosowaniu na Prezydenta Rzplitej, kwalifikujemy jako zbrodnię przeciw państwu, tembardziej ze względu na położenie międzynarodowe i wierzymy, że nie wszyscy posłowie opozycji w sumieniu swojem godzą się z intrygą bankrutów partyjno politycznych. Dlatego kom. Chł. Str. Roln. poleca posłom swoim wzięcie udziału w wyborach Prezydenta Rzplitej i wzywa posłów ludowych, aby szli za głosem sumienia obywatela—Polaka i wzięli udział mimo zakazów partyjnych w tym doniosłym akcie państwowym".

W dalszych uchwałach Chł. Stron. Roln. zajmuje się głównie sprawami ludności włościańskiej. Żąda np. ustanowienia podsekretarza stanu dla spraw drobnego rolnictwa przy Ministerstwie Rolnictwa. b

Blok narodów słowiańskich
przeciwko paktowi czterech.

Wiedeń — Belgradzka „Prawda" zamieszcza artykuł przedstawiciela Jugosławji w Lidze Narodów i b. ministra dr. Markowicza, zwracający się przeciwko paktowi 4-ch mocarstw.

W artykule swym zaznacza minister Markowicz, że w pakcie 4-ch mocarstw reprezentowane być mają tylko narody łacińskie i germańskie. Narody słowiańskie muszą w obronie swoich praw—stworzyć blok przeciwny.

Berlin.—Prasa szwajcarska z dużem zainteresowaniem śledzi stanowisko Polski w dyskusji, toczącej się między mocarstwami w związku z inicjatywą Mussoliniego i Mac Donalda.

Dzienniki podkreślają energiczną postawę Polski. „Neue Züricher Ztg." w korespondencji datowanej z Rzymu, podkreśla wyraźnie zbliżanie się Polski do Małej Ententy.

Bazylejska „National Ztg.", usprawiedliwiając postępowanie Polski prowokacyjnemi wystąpieniami Niemiec, wskazuje na trudności, jakie dyplomacja francuska napotyka w dalszym ciągu dyskusji nad projektem rzymskim i widzi w tem potwierdzenie swych zastrzeżeń co do inicjatywy Mac Donalda. b

Zapowiedź arbitrażu rządowego
w sprawie wywozu węgla.

Katowice—Odbędzie się tu zebranie przedstawicieli przemysłu węglowego, z udziałem delegatów ministerstwa Przemysłu i Handlu, w sprawie reorganizacji konwencji węglowej i przystosowania jej nowych warunków, wytworzonych wskutek zniżki cen węgla na rynku wewnętrznym. W chwili obecnej w przemyśle węgowym panuje ogromna różnica zdań co do odnowienia eksportowego funduszu wyrównawczego, który skończył swą działalność w dniu 1-go kwietnia i nie został odnowiony. Ten stan odbija się nader ujemnie na wywozie węgla polskiego. Gdyby przemysłowcy nie doszli do porozumienia, rząd zapowiedział przymusowy arbitraż. b

—o—

Wznowienie procesu Gorgonowej
Walka biegłych o dżagan

Kraków. — Po tygodniowej przerwie, spowodowanej chorobą jednego z przysięgłych, w dniu wczorajszym został wznowiony proces przeciwko Gorgonowej.

Przewodniczący na wstępie odczytał uchwałę trybunału, będącą odpowiedzią na wniosek obrony, aby wpisane zostało do protokułu, że sędzia Solecki, jako dodatkowy i zapasowy, brał udział w naradach trybunału. Trybunał stwierdza, że sędzia ten istotnie brał udział w naradach, ale z głosem doradczym, nie stanowiącym

Pozatem trybunał postanawia przychylić się do wniosku obrony o zbadanie biegłych: Hirszfelda, Szymczyka i Lewandowskiego z państwowego Instytutu hygjeny w Warszawie, jako tych, którzy brali udział w badaniu dowodów rzeczowych niezależnie od rzeczoznawców lwowskich. Następnie sąd zamierza przystąpić do dalszego badania biegłych, dr. Piro i docenta Dadleza. Okazuję się jednak, że dr. Piro niema, wobec czego sąd zarządza przerwę.

Tymczasem zjawia się dr. Piro i posiedzenie jest wznowione.

Obaj rzeczoznawcy byli przesłuchiwani w sprawie śladów krwi na dżaganie.

Najpierw zeznawał na ten temat dr. Dadlez, wyrażając przekonanie, że gdyby na dżaganie była krew to musiałyby pozostać jej ślady, natomiast dr. Piro jest zdania, że nawet jeżeli śladów niema, to jednak nie jest wyłączone, że dżagan był zakrwawiony.

Na wniosek obrony przewodniczący wzywa docenta Dadleza, aby przedstawił przedmioty, na których dokonywał demonstracji.

Ekspert przedstawia. Są to płyty żelazne, bagnety, młoty i t. p.

Po przerwie przystępuje sąd do wysłuchania wywodów eksperta i prof uniwersytetu Jagiellońskiego, dr. Olbrychta.

Przemówienie jego trwa przeszło godzinę. Ekspert przyszedł na salę sądową uzbrojony w cały arsenał nauki. Przyniósł z sobą kilkanaście czaszek z uszkodzeniami, następnie słoje z preparatami skóry i mózgu. Każdy punkt uzasadniał ekspert dowodami i przykładami z praktyki sądowej.

Co do śladów krwi na dżaganie, to zdaniem eksperta Olbrycha brak śladów krwi wcale nie dowodzi tego, że dżagan nie był narzędziem zbrodni.

Następnie stwierdza ekspert, że przy ranach kłutych jest bardzo łatwo ustalić narzędzie zbrodni, natomiast przy ranach tępych jest to zagadnienie ogromnie trudne.

Ostateczne wywody eksperta streszczają się w następujących wnioskach

O ile nie ulega najmniejszej wątpliwości, że narzędzie zbrodni było tępokrawędziowe, o tyle niema dowodu, że narzędziem tem był dżagan, ale też niema przeciwdowodu, że dżagan tem narzędziem nie był.

Co do tego, czy rany były zadane jednem narzędziem, czy dwoma, ekspert oświadcza. co następuje:

Ponieważ czwarta rana z rysem ma brzegi zmiażdżone, charakterystyczne dla narzędzi tępokrawędziowych, to z tego wynika, że wszystkie rany były zadane jednem narzędziem, a efekt tych uderzeń był zależny od sposobu użycia narzędzia i siły uderzenia, w zależny od tego powstały sińce, rozległe zadraśnięcia, duże lub małe.

O godz. 12 min. 30 sąd ogłosił przerwę. g

Po przerwie prof. Olbycht na pytania sędziego przysięgłego Krowickiego, opisywał sposób, w jaki przeprowadzał swoje eksperymenty. Na pytania prokuratora biegły stwierdził że szerokość ran na ciele nie może być porównana z szerokością narzędzia, gdyż rana na skutek retrakcji może się kurczyć. t

Zakończyły dzień wczorajszy zeznania biegłych na temat kwestji seksualnych na tajnej rozprawie.

Biegli wykluczyli podobno zbrodnię na tle sekualnym. Na dzisiejszej rozprawie badany będzie przez strony prof. Olbrycht poczem zeznawać będzie prof. Hirszfeld z Warszawy. g

Rząd St. Zjednoczonych
dąży do zmiany traktatów handlowych

Waszyngton. — Minister handlu Roper wygłosił przemówienie przez radjo w którem oświadczył, że Stany Zjednoczone nie mogą spodziewać się zwiększenia swego eksportu o ile jednocześnie nie poczynią ułatwień dla importu towarów zagranicznych.

Ożywienie obrotów handlowych, które może być korzystnem dla wszystkich zainteresowanych stron, wymaga obniżanie istniejących barjer celnych.

Powyższe przemówienie ministra handlu, jak również oświadczenie, złożone ubiegłej soboty przez sekretarza stanu Hulla stanowią zapowiedź zwrócenia się prezydenta Roosevelta do Kongresu z wnioskiem o udzielenie mu pełnomocnictw w sprawie rokowań o zmianę traktatów handlowych.

Polityka zalecana przez ministra handlu Ropera pozostaje w jaskrawej sprzeczności z prowadzoną przez prasę nacjonalistyczną kampanją zakupowania wyłącznie towarów amerykańskich. t

Anglja i Włochy
otrzymały memorandum Francji.

Paryż — Ministerstwo spraw zagranicznych przesłało ambasadom w Rzymie i Londynie memorandum rządowe w sprawie paktu czterech. Treść noty ma być utrzymana narazie w tajemnicy, niemniej według posiadanych wiadomości, odpowiada ona ściśle tym informacjom, które już podawaliśmy o zasadniczej zgodzie Francji na współpracę z trzema wielkiemi mocarstwami, t. j. z Anglją, Włochami i Niemcami, w granicach paktów Ligi Narodów.

Komunikat agencji Havasa donosi, że odpowiedź francuska składa się z dwu oddzielnych części. W części pierwszej zawarty jest pogląd rządu francuskiego na warunki i możność współpracy czterech mocarstw.

Część druga obejmuje konkretny projekt paktu, ujęty w paragrafy.

Odpowiedź wyraża ideę zbliżenia i porozumienia między mocarstwami zachodniemi dla uzgadniania ich posunięć na terenie Ligi Narodów, a również podkreśla konieczność pozostawania na gruncie artykułów traktatu wersalskiego. b

O stosunek Francji do Polski
Wystąpienie posła Montigny

Paryż. — Poseł radykalny, Montigny, który wielokrotnie występował w prasie w charakterze przyjaciela Polski i obrońcy naszych spraw, wystąpił nagle w „Republique" z sensacyjnym artykułem, w którym domaga się w imię egoizmu narodowego wyzwolenia Francji z takich zobowiązań wobec Polski i Jugosławji, które mogłyby wywołać konieczność interwencji zbrojnej Francji w obronie tych krajów.

Montigny zastrzega, że interes Francji może wymagać, ażeby Francja pospieszyła w ich obronie, jeśli leży w interesach Francji nie dopuścić do rewizji granic, ale nie chce, żeby jakiekolwiek zobowiązania ciążyły pod tym względem na rządzie francuskim, poza zobowiązaniami, wynikającemi z paktu Ligi.

Nie chce za żadną cenę automatycznej interwencji Francji w zatargu zbrojnym polsko-niemieckim, za który odpowiedzialność mogą ponosić obie strony.

Frankin Bouillon zawołał w izbie, że wszelka akcja Niemiec przeciwko Polsce winna spowodować automatycznie akcję Francji przeciwko Niemcom.

Montigny twierdzi, że jest to absolutna nieprawda.

Dodać należy, że Montigny uchodzi za prawą rękę Caillaux. b

Chwila bieżąca.

— Bojówkarze hitlerowscy z Katowic chcieli uprowadzić akademika Polaka, który jedynie dzięki użyciu broni zdołał się wyswobodzić i zbiec.

— Anglja zwróciła się do firm polskich, eksportujących towary z prośbą, aby towary swe nie nadawały przez porty niemieckie, ani też statki.

— Dziennik szwedzki „Sozialdemokraten" na podstawie zebranego materjału, donosi że w ciągu tygodnia popełniono w Niemczech 247 morderstw politycznych.

— Główna wygrana w 5-ej klasie, 1 milj. złotych, padła w sumie 500 tys. zł. na Katowice i 500 tys. na Bydgoszcz

— Z Warszawy do Skierniewic odbyła się próbna jazda wagonem motorowym na szynach firmy Austro-Daimler. Wagon osiąga maksymalną szybkość 120 klm. na godz.

— Lotnik Agello pobił światowy rekord szybkości, osiągając w czasie 3 przelotów średnią szybkość 682 klm. 403 m. W czasie czwartego lotu osiągnął 692 klm. na godz. t

Ze Śląska.

(s) **Wystawa kilimów**. W Towarzystwie Młodych Polek przy ul. Krakowskiej została otwarta wielka wystawa kilimów gliniańskich i artystycznych wyrobów ludowych z wszystkich części Polski.

Wstęp na wystawę wolny, natomiast przyjmowane są dobrowolne datki. — Zwiedzać wystawę można codziennie w godz. od 9—20. s

(s) **Demonstracje przeciwniemieckie w Tarn. Górach.** — Protesty i demonstracje w Tarn. Górach przeciwko germanizacji polskiego Górnego Śląska, trwają w dalszym ciągu.

W poniedziałek o godz. 20, ulicami przeszedł pochód, który wznosił okrzyki przeciwhitlerowskie, oraz przeciwko napisom niemieckim. Po mieście krążyły liczne grupki osób, które zwracały przechodniom uwagę, aby mówili wyłącznie po polsku.

W nocy z 10 na 11 bm, wszelkie szyldy i napisy w języku niemieckim zostały zamalowane. Na ścianie jednego z domów, ktoś narysował szubienicę, na której wisi Hitler.

W wielu oknach wystawowych sklepów wystawiono transparenty z napisami „Precz z Adolfami", „Precz z Niemcami". s

Z życia Związku Strzeleckiego

na terenie powiatu tarnogórskiego

(s) Dnia 4 bm. odbyła się w Seminarjum Nauczycielskiem odprawa oddziałowych referentów wychowania obywatelskiego Zw. Strzeleckiego, na której wygłoszono 3 referaty: 1) „Sytuacja polityczna, mniejszościowa i gospodarcza na Śląsku" (p. Duch), 2) „Forma pracy oświatowej w Zw. Strzel. i in. organizacjach polskich" (ref. wych. obyw. na Podokręg. Śląski p. Bożek) i 3) „O organizowaniu bibljotek strzeleckich (p. Stasiak z Katowic)

Jak wynika ze szczegółowych sprawozdań, praca oświatowa w oddziałach Zw. Strzeleckiego, przybiera kształty, regularnej, nowoczesnej szkoły wychowawczej.

Pracę tę oparto o świetlice, których jest dotąd na terenie powiatu 16. W najbliższym czasie mają powstać trzy dalsze. Forma świetlicowa w oddziałach wydała wielkie rezultaty, albowiem, duch świetlicy przemawia do duszy młodzieży i wzbudza wielkie zainteresowanie. Oprócz codziennych zajęć, jest prowadzona systematyczna praca oświatowa w postaci wykładów, pogadanek przedstawień teatralnych, wycieczek i czytelnictwa. Inscenizacja pieśni i chóry recytacyjne, wzbudzają u młodych obywateli poczucie obywatelskiej solidarności a melodja legjonowa hartuje ducha narodowo-państwowego. Prócz orkiestry dętej istnieją, dwie smyczkowe i jedna mandolinowa. Każdy oddział Związku, wyłania z siebie sekcję piłki nożnej, lekkoatletyczną, gołębiarską, ping-pongową i muzyczno-artystyczną. Na czele wymienionych stoi P. W. i praca w kierunku wzmocnienia siły, nie tyle obronnej co ofensywnej.— Z pracą wojskową idzie w parze przysposobienie rolnicze.

Członkowie Zw. Strzeleckiego stanowią dzisiaj zwartą grupę młodzieży, gotowej na wszystko. Młodzież strzelecka jest odpowiednio wykształcona na zagadnienia polityczne, gospodarcze i społeczne.

Ze zrównoważeniem i chłodną rozwagą stara się ona poskromić atakujące ją jednostki, które niestety zdradzają brak ogólnej orjentacji, tak potrzebnej w chwili bieżącej. Strzelec ma przed sobą jeden cel i widzi jednego przeciwnika, którym jest wróg zewnętrzny. To też wzywa wszystkich do wspólnego frontu, celem sparaliżowania wroga godzącego w naszą całość państwową, w całość granic Rzplitej. Wzywa do obrony Śląska i Pomorza, aby bezczelność niemiecka raz wreszcie skończyła z prowokacjami i prześladowaniem rodaków z za kordonu. b

Z Częstochowy

Kalendarzyk

1933	KWIECIEŃ 13 Czwartek	Słońca
	Dziś Wiktora Jutro Hermen.	wschód 4.58 zachód 6.27

Nocne dyżury aptek

W nocy z dnia 12 na 13 bm. otwarte będą następujące apteki:

p. Monikowskiego I Aleja 14.
p. Lesińskiego ulica Wieluńska 49.

W nocy z dnia 13 na 14 b. m. otwarte będą następujące apteki:

p. Bujakowskiego, Aleja Wolności 33
p. Szostakiewicza, Nowy Rynek Nr 6

Z repertuaru Teatru i Kin.

Teatr Kameralny. „Papa kawaler"

Kino „Odeon". „Ścigana przez los".

Kino „Nowości". »Transatlantic« »Postrach Arizony«

Kino „Oaza". „Djabelski pazur".

— **Magistrat w okresie świątecznym.** — W związku ze świętami Wielkiej Nocy, biura Magistratu w Wielki Piątek czynne będą do godz. 12 w Wielką Sobotę urzędowanie kończy się o godz. 10, i wznowione będzie dopiero we wtorek 18 b. m. o zwykłej porze. s

Zebranie organizacyjne X Tygodnia LOPP.

— Wczoraj o godz. 19 w sali Rady Miejskiej odbyło się zebranie organizacyjne X Tygodnia LOPP., który rozpocznie się 14 maja i trwać będzie do 20 maja włącznie. Obradom przewodniczył p. starosta Eustachiewicz, protokół prowadził p. Z. Kachelski. Po zreferowaniu dotychczasowej działalności LOPP. przez prezesa ppułk. Kapciuka, p. starosta Eustachiewicz zaznajomił zebranych z programem Tygodnia, poczem postanowiono zaprosić na protektorów Tygodnia L. O. P.P.: J.E. ks. biskupa T. Kubinę, starostę Eustachiewicza i gen. Dąbkowskiego.

Do komitetu wykonawczego weszli pp.: starosta Eustachiewicz, komisarz Mazur, dyr. Matula. prezes Rozenberg, dyr. Kobyłecki, dyr. Prusicki, dyr. De Hagen, vice-prezes s. o. Keller, dyr. Płodowski, dyr. Zbierski i w. in. Na czele sekcji dochodów stanął notarjusz Koss, lotniczo-gazowej dyr. Matula, propagandy dyr. Kobyłecki. s

— **Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy** w Częstochowie zawiadamia wszystkich bezrob. pracowników umysłowych, tak korzystających z zasiłków ZUPU. jak również i poszukujących pracy, że kontrola miesięczna odbędzie się nie w dniu 15-go leez 20-go kwietnia br. g

— **Praca w urzędach państwowych w czasie świąt.** Ministerstwo Spr. Wewn. wystosowało okólnik do wojewodów w którym podaje, że z powodu świąt Wielkiejnocy urzędowanie we wszystkich urzędach państwowych winno trwać w piątek 14 bm. do godz. 13, w sobotę zaś 15 bm. do godz. 12. Normalne urzędowanie wznowione będzie we wszystkich urzędach we wtorek dnia 18 b. m. g

— **Akcja przeciwniemiecka w Częstochowie.** — Ogólnospołeczny komitet akcji przeciwniemieckiej pod egidą N. S. P. wzywa wszystkie organizacje polityczne, społeczne, kulturalno-oświatowe itp. bez różnicy wyznań i przekonań politycznych, do wydelegowania swoich przedstawicieli na ogólne zebranie, celem opracowania szczegółów programu akcji przeciwniemieckiej społeczeństwa częstochowskiego.

Zebranie to odbędzie się w czwartek 13 bm. o godz. 18 w sali Rady Miejskiej. s

— **Z przedstawienia sióstr PCK.** W niedzielę 9 bm. częst. koło Zrzesz Sióstr Rez. PCK. wystawiło w sali Katedralnej komedję Bałuckiego w 4-ch aktach p. t. „Niewolnice z Pipidówki".

Wykonanie sztuki było dla publiczności prawdziwą i miłą niespodzianką, gdyż wystawianie przez zespoły amatorskie komedyj tego rodzaju, pełnych przydługich djalogów, zatem wymagających rutyny scenicznej, nie wróżyło sukcesu.

Tymczasem stało się wprost przeciwnie. Cały zespół stanął na wysokości zadania zbierając zasłużone brawa. Z pań na czoło zespołu wysunęła się p. H. Lanźanka, zdobywając swą pełną swobody i wdzięku grą serce publiczności.

Następnie wyróżniły się p. p. Z. Czarnołęska W. Stokowska i E. Majerówna zaś z panów E. Suchecki, F. Drobniak, J. Wacławski i T. Szewczyk. g

— **Stare blankiety wekslowe mogą być używane do 1 maja br.** Ukazało się rozporządzenie Minister. Skarbu, przedłużające t e r m i n używania blankietów wekslowych starego typu. Jak wiadomo, z dniem 1 kwietnia zostały wprowadzone przepisy nowej ustawy stemplowej, na mocy której wystawianie zobowiązań na blankietach wekslowych starego typu, używanych do 31 marca br. pociągnie za sobą przykre konsekwencje i w wypadku dostarczenia takiego weksla do rejenta, sporządzony ma być protokół i wystawca zmuszony będzie do pokrycia 25-krotnej wartości blankietu wekslowego. Na mocy obecnego rozporządzenia Ministerstwa Skarbu, używanie blankietów wekslowych starego typu zostało przedłużone do końca bież. miesiąca. g

— **9 nowych ustaw.** „Dziennik Ustaw" z dnia 10 b. m. przynosi 9 nowych ustaw, uchwalonych ostatnio przez Sejm i Senat, m. in. ustawę o stypendjach państwowych dla młodzieży akademickiej, o przedłużeniu terminów składania niektórych egzaminów w szkołach akademickich, o ulgach w zakresie oprocentowania i terminów spłaty wierzytelności hipotecznych, dwie ustawy finansowowe oraz nowelę do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowem i nowelę do ustawy o izbach przemysłowo-handlowych. t

Popierajcie L. O. P. P.

— **Nielegalna sprzedaż wódki.** Wczoraj sąd grodzki w osobie sędziego Geislera, skazał Annę Leszczyk na jeden miesiąc aresztu i 40 zł. grzywny za to, że trudniła się sprzedażą trunków alkoholowych, bez pozwolenia odnośnych władz skarbowych. t

— **Ustalenie kategorjim świadectw przemysłowych.** Celem usunięcia wątpliwości, powstających w związku z zaliczeniem przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, do poszczególnych kategoryj świadectw przemysłowych, Ministerstwo Skarbu wydało specjalny okólnik, ustalający kilka nowych przepisów.

W przedsiębiorstwach handlowych i przemysłowych, których kategorja świadectwa przemysłowego uzależniona jest w myśl przepisów taryfy, od ilości zatrudnionych pracowników — nie będą brani w rachubę przy zakla sowaniu przedsiębiorstwa uczniowie przemysłowi, trzymani w przedsiębiorstwie na podstawie pisemnej umowy, zawartej w myśl art. 116 rozp. o prawie przemysłowem.

W przedsiębiorstwach handlu towarowego, zaliczonych do III i IV kategorji świadectw przemysłowych, za subjektów handlowych będą uważane jedynie osoby (również członkowie rodziny przedsiębiorcy), stale zatrudnione w zakładzie w charakterze sił pomocniczych przy wykonaniu czynności, stanowiących treść przedsiębiorstwa handlu towarowego, t. j. osoby, biorące udział w dokonywaniu transakcyj handlowych; wobec tego chłopców do posyłek i posługaczy nie uważa się za subjektów handlowych.

Przy zaklasowaniu przedsiębiorstw przemysłowych, zaliczonych do rozdziałów XVIII i XIX cz. II lit. C taryfy, bierze się w rachubę właściciela przedsiębiorstwa i członków jego rodziny tylko w odniesieniu do przedsiębiorstw kategorji VIII świadectw przemysłowych, natomiast w przedsiębiorstwach wyższych kategoryj właściciela i członków jego rodziny nie zalicza się do robotników przedsiębiorstwa.

W wypadku, gdy — w związku z powyższem — przedsiębiorstwo nie będzie mogło być zaliczone zasadnicao ani do VIII, ani też do VII kategorji, będzie one zaklasowane do VIII kategorji świadectw przemysłowych. g

Tabela loterji państwowej.

Główne wygrane.

Wczoraj, wdwudziestym siódmym dniu ciągnienia 5-ej klasy 26-ej polskiej loterji państwowej większe wygrane padły na numery następujące:

Zł. 1 000.000 na Nr. 61415+.
Zł. 10 000 na Nr. 147890.
Zł. 5.000 na Nr. 140988.

Zł 2.000 na N-ry: 9798 53221 61709 62326 62594 65350 74294 89794 95000 98650 102551+ 106192 106276 109929 120101 128750 130413 133847 137479.

Zł 1.000 na N-ry: 603 4754 16631 17908 21646+ 24173 26027 28798 31907 32084+ 32203 32805 33250 46062 46506 51045 62661 65608 68907 69288 69422 72780 101353 112551 116348 120488 123119 130487 131974 136751+ 145912

WIADOMOŚCI FILMOWE

Niech żyje Ben-Hur!

Do Paryża przywiózł onegdaj pociąg transatlantycki trzy znakomitości, na które czekały na dworcu Sant-Lazaire olbrzymie tłumy publiczności. Pierwszy wysiadł z pociągu światowej sławy bokser francuski Jerzy Carpentier.

Drugim, który wysiadł z pociągu, witany owacyjnie przez publiczność—był znany amerykański artysta filmowy Ramon Novarro—Jakaś piękna blondyna zawoła na jej widok:

— Niech żyje Ben Hur!

Novarro podziękował jej najbardziej uwodzicielskim uśmiechem. Potem usiłował iść dalej, ale ręce z widokówkami zagrodziły mu drogę. Musiał podpisywać dedykacje.

Trzecim wkońcu, który wysiadł z pociągu, był chudy profesor Piccard zdobywca stratosfery, wracający również jak dwaj poprzedni, z Ameryki. b

Zdemolowanie kina w Łodzi

W związku z antyniemiecką manifestacją w Łodzi dowiadujemy się, że w czasie zajść zdemolowano m. inn. kino „Palace", wyświetlające obraz z Konradem Veidtem „Rome-Express". Wypadek ten jest oczywistem nieporozumieniem, gdyż „Rome-Express" jest filmem produkcji angielskiej, nie zaś niemieckiej Jedynie Conrad Veidt jest Niemcem. Pozatem cały zespół aktorów jest czysto angielski włącznie z reżyserem i producentem filmu. b

W państwie Hitlera

Po nacjonalistycznym filmie „Krwawiące Niemcy", wyświetlany jest w Niemczech film p. t. „Nasza stutysięczna armja", będący apoteozą niemieckiej siły militarnej. W przygotowaniach są propagandowy film hitlerowski „Horst Wessel", oraz Deutschland über alles". Jednocześnie akcja zabronienia filmów zagranicznych i „nieodpowiednich" niemieckich rozszerza się. M. in. zabroniony został film Fritz Langa „Testament d-ra Mabuze", co wywołało powszechne zdumienie". b

Sowiety angażują

Rene Claira?

Ajencja RAP donosi:

Wielką sensację wywołała pogłoska o zaangażowaniu reżysera francuskiego Rene Claira przez wytwórnię sowiecką. Twórca „Pod dachami Paryża" przejazdem do Moskwy zatrzyma się podobno również w Warszawie. W Moskwie i Petersburgu odbędą się jednocześnie uroczyste przedstawienia najnowszego filmu Rene Claira p. t. „14 lipca". Jest to pierwszy tego rodzaju wypadek w Sowietach Warto zaznaczyć, że piękny ten film sprowadzony został również do Polski i wyświetlany będzie w krótce w kinach. b

Dzika dziewczyna

rozpoczyna grę dla Foxa

W wielkim wyścigu wytwórni amerykańskich o zajęcie przodującego stanowiska na pierwsze miejsce wysuwa się Fox. Po dokonaniu rewelacyjnych wprost engagement (ostatnio prasa doniosła o zaangażowaniu przez Foxa Marleny Dietrich i reżysera Sternberga) wytwórnia ta stale wypiera wszystkich swych dotychczasowych konkurentów.

Cennym nabytkiem Foxa jest niezrównana i dawno już niewidziana Clara Bow, która ukaże się wkrótce na ekranach kin polskich w doskonałym, pełnym humoru werwy i pikantnem filmie p. t. „Dzika Dziewczyna".

Film ten zdobył w Ameryce niebywały rozgłos. b

Jackie Cooper otrzymuje

29 tys. listów dziennie

Jackie Cooper jest dziś najpopularniejszym gwiazdorem. Od najczołowszych asów ekranu, od miljonów swych rówieśników, od ich rodziców i opiekunów, profesorów i kierowników, małych dusz dziecięcych otrzymuje codzień pocztę, składającą się z 29,000 listów z wyrazami zachwytu i podziękowań. Starsi, którym troska o los i przyszłość ich najbliższych „małych" leży na sercu, masowo odwiedzają kina, demonstrujące film p. t. „Skippy", bo wiedzą, że zobaczą tam, to co im pozwoli lepiej wniknąć w głąb duszy dziecka. Publiczność mała z zachwytem śledzi przygody czworga ich przyjaciół, przeżycia i perypetje, osnute na najszlachetniejszych pierwiastkach kształtującego się człowieczego ducha. A więc święto dla wszystkich pod znakiem „Skippy", który jeden z e k r a n ó w wszystkim, dorosłym i małym sprawi ucztę wzrokową i słuchową. g

Jack London artystą filmowym

Archiwa wytwórni filmowej „Pathe" kryją stary film z r. 1908, nakręcony przez reżysera austrjackiego, Hansa Theyera na jednej z wysp u brzegów Australji. W obrazie tym gra główną rolę słynny powieściopisarz, Jack London. Pisarz amerykański odbywał wówczas z żoną i japońskim służącym podróż po oceanie Spokojnym na m a ł y m żaglowcu „Snar", którą opisał później w powieści p. t. „Wyspa Bernade". Podówczas kino było niezwykłą nowością i kilku tamtejszych białych na propozycję Theyera zainscenizowania ucieczki białych podróżnych przed napadem ludożerców — chętnie zgodziło się na tę propozycję. Wytwórnia „Pathe" zamierza wyświetlić zapylony film z przed kilkudziesięciu lat z Jackiem Londonem w roli głównej, aby ukazać go jako pierwszorzędną sensację. g

Filmowa chwila bieżąca.

— W wytwórni „Metro" rozpoczęto już prace nad „Królową Krystyną", Mimo poprzednich pogłosek, że film ten będzie realizowany w Stokholmie, Greta Garbo przybyła już do Hollywood i odtwarza rolę tytułową.

—Jeden z teatrów w New Jorku zapowiada gościnne występy Mary Pickford.

Nowy film Victora Trivasa nosi tytuł „Daus les dues". Scenarjusz wg. J. H. Rosny opracował Trivas wespół z Aleksandrem Arnoux i Henri Duvarnois.

— Jedna z wytwórni paryskich przystępuje do zrealizowania filmu według słynnej powieści D. H. Lawrence'a „Kochanek Lady Chatterlen", zakazanej w Anglji. Mają być zrealizowane dwie wersje: angielska i francuska.

— Wytwórnia „Mentor" zapowiada film p. t. „W cieniu Matterhornu" wg scenarjusza Pawła Ilga.

— Wytwórnia „Sowkino" nakręciła film pod nazwą „Dźwiękowy konkurs dla szoferów". Film ten rozpoczyna się wstępem p. t. „Co to jest samochód?"

— Ukazał się turecki film dźwiękowy pod tytułem „Przebudzenie Ludu". Film składa się z epizodów, w których przemawia Kemal-Pasza.

— W Japonji jest czynnych obecnie 1.350 kinematografów. W r. ub. z pośród 235 filmów importowanych, wyświetlano w Japonji 20 filmów amerykańskich. g

KĄCIK RADJOWY.

Warszawa, czwartek 13 kwietnia.

12.10 Płyty gramofonowe.
15.25 Płyty gramofonowe
15.35 „Kobieta w bezrobociu".
15.50 Płyty gramofonowe.
16.25 Lekcja języka francuskiego.
17.00 Koncert.
17.40 Odczyt aktualny.
18.00 Odczyt dla maturzystów.
18.20 Muzyka.
19.30 Kwadrans literacki
19.45 Prasowy dziennik radjowy
20.15 Konceat oratoryjny z Filharmonji
21.30 Wiadomości sportowe.

Ceny ogłoszeń: za wiersz milimetrowy przed tekstem 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Drobne ogłoszenia po 5 gr. za wyraz. Najmniej 50 gr.

Rękopisów nadesłanych Redakcja nie zwraca. Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „DRUKARZ"

Druk. „Udziałowa" w Częstochowie, ul. Panny Marji 41.